

Τι έχει κάνει η Ε. Ένωση για τους καταναλωτές

Το 2019 οι πολίτες της ΕΕ θα πάνε στις κάλπες για να εκλέξουν τους εκπροσώπους τους στο επόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτή η ψήφος έχει σημασία.

Η ΕΕ είναι υπεύθυνη για πολλούς τομείς που μας απασχολούν άμεσα, ως καταναλωτές, από την σήμανση στα τρόφιμα έως τα δικαιώματα των ταξιδιωτών και την ασφάλεια των παιχνιδιών.

Οι ευρωπαϊκοί κανόνες για τους καταναλωτές υιοθετούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - το οποίο εκλέγεται άμεσα - και το Συμβούλιο - το οποίο αποτελείται από τις κυβερνήσεις όλων των χωρών της ΕΕ.

Μόλις εγκριθούν, είναι ευθύνη των κρατών μελών να εφαρμόσουν και να επιβάλουν τους νόμους της ΕΕ.

Και υπάρχουν άφθονα παραδείγματα για το πώς μας ευνοούν οι νόμοι της ΕΕ. Δείτε εδώ μια μικρή επισκόπηση.

1

Περισσότερη ασφάλεια

- Τα καταναλωτικά προϊόντα έχουν γίνει ασφαλέστερα. Εκτός από την ειδική νομοθεσία για τα προϊόντα, όπως για τα παιχνίδια και τα καλλυντικά, η ΕΕ έχει υιοθετήσει ένα γενικό δίκτυο ασφαλείας για τα προϊόντα και έχει ορίσει κανόνες ευθύνης. Εάν εντοπιστούν μη ασφαλή προϊόντα, τα κράτη μέλη τα αποστέλλουν στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης της ΕΕ, μια βάση δεδομένων για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εθνικών αρχών σχετικά με επικίνδυνα προϊόντα που βρίσκονται στην αγορά.
- Τα προηγούμενα χρόνια, η ΕΕ έχει λάβει μέτρα για τη μείωση των βλαβερών ουσιών στα τρόφιμα, που βλάπτουν την υγεία μας. Πιο πρόσφατα, η ΕΕ έλαβε μέτρα για τη μείωση της παρουσίας του καρκινογόνου ακρυλαμιδίου σε τσιπς, κράκερς και μπισκότα.
- Τουλάχιστον 25.000 Ευρωπαίοι πεθαίνουν κάθε χρόνο από λοιμώξεις που προκαλούνται από βακτήρια ανθεκτικά στα αντιβιοτικά. Μέρος του προβλήματος της αντοχής στα αντιβιοτικά είναι η κακή χρήση και η κατάχρηση αντιβιοτικών στα ζώα αγροκτήματος. Ωστόσο, χάρη στους νέους κανόνες της ΕΕ, θα απαγορευθεί η συνήθης προληπτική χρήση αντιβιοτικών σε υγιή ζώα, ενώ θα περιοριστεί η κτηνιατρική χρήση ορισμένων αντιβιοτικών που είναι ζωτικής σημασίας για τη θεραπεία του ανθρώπου.
- Στην αγορά της ΕΕ υπάρχουν πάνω από 100.000 χημικές ουσίες. Με βάση την αρχή «απαγόρευσης μη καταχωρημένων ουσιών», η ΕΕ απαιτεί από τους κατασκευαστές χημικών ουσιών να τις καταχωρούν στην ευρωπαϊκή βάση και να αξιολογούν την ασφάλεια αυτών των χημικών ουσιών. Οι χημικές ουσίες που προκαλούν ανησυχία χρειάζονται έγκριση. Έχουμε επίσης αποκτήσει το «δικαίωμα να γνωρίζουμε» και να ζητάμε πληροφορίες για την παρουσία τους στα προϊόντα.

2

Περισσότερα δικαιώματα

- Όταν τα παντελόνια που παραγγείλαμε στο διαδίκτυο δεν έχουν το σωστό μέγεθος ή όταν το ποδήλατο που αγοράσαμε σπάσει μετά από 8 μήνες, οι νόμοι της ΕΕ μας επιτρέπουν να ακυρώσουμε την αγορά μας ή να πάρουμε τα χρήματά μας πίσω. Οι κανόνες απαγορεύουν επίσης τους αθέμιτους συμβατικούς όρους και επιχειρηματικές πρακτικές.
- Η ΕΕ έχει τους πιο ολοκληρωμένους νόμους στον κόσμο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων μας. Μας δίνουν την εξουσία να ελέγχουμε τι συμβαίνει με τα προσωπικά μας δεδομένα και να υποχρεώνουμε τις εταιρείες και τους δημόσιους φορείς να είναι διαφανείς και να λογοδοτούν για τον τρόπο με τον οποίο τα χρησιμοποιούν.
- Σε μια εποχή κατά την οποία ένας τραπεζικός λογαριασμός είναι απαραίτητος για να πληρωθούμε, να λάβουμε τις κοινωνικές μας παροχές και να πληρώσουμε λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, η Ένωση έχει εξασφαλίσει ότι κάθε πολίτης της έχει το δικαίωμα σε έναν βασικό τραπεζικό λογαριασμό.
- Ως επιβάτες αεροπορικών εταιρειών, έχουμε δικαίωμα επιστροφής χρημάτων και αποζημίωσης εάν η πτήση μας ακυρωθεί εντός 2 εβδομάδων πριν από την αναχώρηση. Σε περίπτωση καθυστερημένης άφιξης, έχουμε επίσης δικαίωμα επιστροφής χρημάτων ή (σε ορισμένες περιπτώσεις) αποζημίωσης.
- Τα τρόφιμα και τα ποτά που πωλούνται στην ΕΕ πρέπει να φέρουν λεπτομερή διατροφική δήλωση στην ετικέτα, επιτρέποντας στον καθένα από εμάς να ελέγχει πόση ζάχαρη, αλάτι ή θερμίδες περιέχει μια ράβδος δημητριακών, μία κέτσαπ ντομάτας ή ένα ποτό για αθλητές.
- Οι κανόνες για την ουδετερότητα των δικτύων διασφαλίζουν ότι μπορούμε ελεύθερα να αποφασίσουμε τι πρέπει να κάνουμε στο διαδίκτυο και εμποδίζουν τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών να δημιουργούν γρήγορες και αργές λωρίδες ανάλογα με το πόσο είμαστε πρόθυμοι να πληρώσουμε.

3

Καλύτερες προσφορές

- Ταξιδεύοντας εντός της ΕΕ, μπορούμε να πραγματοποιούμε τηλεφωνικές κλήσεις, να στέλνουμε μηνύματα κειμένου και να σερφάρουμε στο διαδίκτυο χωρίς δαπανηρές χρεώσεις περιαγωγής. Στο παρελθόν, τα αστρονομικά ποσά των λογαριασμών τηλεφώνου θα μπορούσαν να χαλάσουν εύκολα τις διακοπές μας.
- Όταν κάνουμε μια ηλεκτρονική πληρωμή σε άλλη χώρα της Ευρωζώνης - ή κάνουμε ανάληψη χρημάτων σε ξένη συσκευή μετρητών που χρησιμοποιεί ευρώ - η τράπεζά μας δεν μπορεί να μας χρεώσει περισσότερο από ό,τι το ίδιο είδος πληρωμής ή ανάληψης θα μας κόστιζε στην χώρα κατοικίας μας.
- Για περισσότερο από 2 δεκαετίες, η ΕΕ έχει λάβει μέτρα για το άνοιγμα των αγορών τηλεπικοινωνιών, τα οποία τις καθιστούσαν πιο ανταγωνιστικές και καινοτόμες. Ως αποτέλεσμα αυτού του ανταγωνιστικού τοπίου, εμείς οι καταναλωτές μπορούμε να απολαύσουμε νέες υπηρεσίες, χαμηλότερες τιμές και σύνδεση στο διαδίκτυο.

4

Περισσότερη βιωσιμότητα

- Χάρη στην αναμενόμενη νομοθεσία της ΕΕ, θα έχουμε το δικαίωμα να παράγουμε, να καταναλώνουμε, να αποθηκεύουμε και να πωλούμε την δική μας ενέργεια. Η ΕΕ θα μειώσει επίσης τον περιττό διοικητικό φόρτο για τους καταναλωτές που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στα σπίτια τους.
- Σήμερα, περίπου τα τρία τέταρτα όλων των εθνικών νομοθεσιών για την προστασία του περιβάλλοντος προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανάμεσα στις συγκεκριμένες ωφέλειες για εμάς τους καταναλωτές, είναι για παράδειγμα: το καθαρότερο πόσιμο νερό και τα καθαρότερα ύδατα κολύμβησης, ο καθαρότερος αέρας λόγω της μείωσης των εκπομπών από τη βιομηχανία και τα μέσα μεταφοράς, χαμηλότερες ποσότητες χημικών προϊόντων στα προϊόντα, λιγότερα απόβλητα και περισσότερη ανακύκλωση, κτήρια και προϊόντα με μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση.
- Χάρη στους κανόνες οικολογικού σχεδιασμού της ΕΕ, πολλές συσκευές - πλυντήρια ρούχων, ηλεκτρικές συσκευές θέρμανσης, ψυγεία - έχουν γίνει ενεργειακά αποδοτικότερες, εξοικονομώντας έτσι κατά μέσο όρο 332 ευρώ κάθε χρόνο.¹
- Λόγω των αυστηρών οριακών τιμών για τις εκπομπές CO₂ των αυτοκινήτων, τα αυτοκίνητα καταναλώνουν λιγότερα καύσιμα και πληρώνουμε λιγότερα στο βενζινάδικο.
- Ένα οικολογικό σήμα σε επίπεδο ΕΕ διασφαλίζει ότι μπορούμε να επιλέξουμε μεταξύ περισσότερων προϊόντων και υπηρεσιών, που έχουν άριστη σχέση με το περιβάλλον.
- Έχουμε καλύτερη πρόσβαση σε μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας, κι αυτό είναι καλό και για τους λογαριασμούς ενέργειας και για το περιβάλλον. Χάρη στην υπό εξέλιξη αναθεώρηση ενός νόμου της ΕΕ για την ενεργειακή αποδοτικότητα, θα υπάρχουν περισσότερα μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας για τους ευάλωτους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που πλήττονται από την ενεργειακή φτώχεια.

1. http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2016-108-benefits_of_ecodesign_for_eu_households.pdf